

Vastauksia Arjen apu -linjaa koskeviin kysymyksiin

Arjen apu -linja on kartoittanut 3.4. lähtien karkkilalaisten avun tarvetta. Yli 90 % linjalle yhteyttä ottaneista on toivonut avuksi ruokatarvikkeita. Näiden tarpeiden pohjalta kaupunginjohtaja teki päätöksen ruokakassijakelun käynnistämisestä. Päätös on tehty joustavaksi, jotta ruokakassien sisältöä voidaan muuttaa karkkilalaisten tarpeiden pohjalta.

Arjen apu -linjan kautta apua voi saada kuka tahansa karkkilalainen, joka kokee itse sille tarvetta. Apua saa ottamalla yhteyttä puhelimitse 044 467 5491 (avoinna arkipäivinä klo 9.00 – 15.30, muulloin voi jättää soittopyyntöjä) tai sähköpostilla arjenapu@karkkila.fi. Asiasta on noussut paljon kysymyksiä, joihin kokosimme vastauksia alle.

Usein kysytyt kysymykset

Millaisia jaettavat ruokakassit ovat?

- Kassi sisältää erilaisia ruokatarvikkeita perheiden tarpeisiin, pääasiassa hyvin säilyviä tuotteita, mutta mukana on myös joitain tuoretuotteita. Sisältö voi vaihdella sen mukaan, mitä tuotteita tukusta on kulloinkin saatavana.

Miten huomioidaan perheen koko?

- Kassit on suunniteltu erikokoisille perheille. Kysymme perheen kokoa, kun asiakkaat ovat yhteydessä Arjen apuun. Tällä hetkellä jaetaan kahta eri kokoista kassia, pienempi perheille, joissa on 1–2 lasta, ja suurempi perheille, joissa on yli 3 lasta. Seuraavaan jakeluun suunnitellaan kassi myös yhden hengen talouksiin.

Miten kassit jaetaan vai pitääkö ne hakea jostakin?

- Kassi toimitetaan asiakkaiden kotiovelle viikoittain. Näin pystymme ehkäisemään parhaiten koronavirustartuntojen leviämistä. Jakelijat ovat yhteydessä perheisiin tarkoista jakeluaikatauluista.
- Kerran ilmoitetut tarpeet pysyvät viikoittain jakelulistalla ilman uutta yhteydenottoa.

Vieläkö jakeluun vielä pääsee mukaan?

- Arjen apu -linja ja ruokakassijakelu on toistaiseksi poikkeusolojen ajan pysyvä palvelu.
- Uusia tarpeita otetaan vastaan edelleen jokaisena arkipäivänä klo 9 – 15.30. Maanantaihin klo 15.00 mennessä ilmoitetut tarpeet pystytään ottamaan huomioon seuraavan viikon ruokakassijakelussa.

Miten avun tarve pitää perustella ja mitä linjalle pitää kertoa?

- Jakelua varten tarvitsemme seuraavat tiedot: nimi, osoite, puhelinnumero, perheenjäsenten lukumäärä (aikuiset/lapset).
- Avun tarvetta ei tarvitse erikseen perustella. Luotamme jokaisen omaan arvioon omasta tarpeestaan. Toivomme kuitenkin, että yhteyttä ottavat vain ne, joilla on todellinen avun tarve.

Onko tämä arjen apu kouluruoan korvaaja, joka on kaikille opiskelijoille ja koululaisille ollut itsestään selvyyttä, eikä sitä ole pitänyt erikseen hakea?

- Ruokakassijakelu on laajempi palvelu kuin kouluruoka. Ruokakassijakelun toivotaan auttavan myös perheitä, joilla on tarvetta kouluruualle. Joka tapauksessa meillä tulee poikkeusolojen aikana olla tieto tarpeen määrästä ja tarvitsijoista, oli sitten kyse kouluruuasta tai kassijakelusta.

Miksi kouluruokaa ei jaeta automaattisesti kaikille koululaisille?

- Koska suurin osa koululaisista on tällä hetkellä etäkoulussa, tulee ruokatarve kartoittaa erikseen. Kaupungilla ei ole automaattia, joka hoitaisi ruokapalvelun. Kaupungilla ei myöskään ole rekisteriä kaikista koululaisista yleisessä käytössä, joten tarvetta pitää kysyä perheistä erikseen, jotta jakelu voidaan toteuttaa. Myös tarpeen määrä on tällä hetkellä eri kuin koululaisten määrä, eikä ole perusteltua varautua tarvetta suurempaan määrään ruokatarvikkeita. Kaupunki ei voi tietosuojasyistä ja yksityisyyden suojan vuoksi mennä jakamaan koteihin ruokaa ilman perheiden lupaa.

Mitä kaupunki tekee kaikilla nyt kouluruuasta säästämillään rahoilla?

- Kaupungin taloutta tarkastellaan kokonaisuutena. Koronapandemian vaikutukset heikentävät Karkkilan heikkoa taloutta entisestään, koska sen johdosta kaupungin tulot (verotulot ja maksutuotot) vähenevät ja samaan aikaan menot kasvavat (erityisesti sote-puolella). Vaikutus on kokonaisuutena erittäin negatiivinen.

Miksei kouluruokaa jaeta noutopisteissä kuten muissa kunnissa?

- Tärkein kaupungin periaatteista poikkeusoloissa on tartuntojen ehkäiseminen. Ihmisten kokoontuessa yhteen ja lähikontaktissa on aina olemassa riski tartunnalle. Koti on tällä hetkellä kaikista turvallisista paikka.

Eikö kouluruoan hakeminen jakelupisteestä olisi turvallisempaa kuin ruokakaupassa hortoilu täysin summittaisesti? Sen noutamisenhan voisi ajoittaa hyvin muutaman tunnin ajalle.

- Kaikki ihmisten kokoontuminen ja liikkuminen muiden ihmisten joukossa altistaa tartunnoille. Emme suosittele ruokakaupoissa hortoilua, vaan kannustamme mahdollisuuksien mukaan ajoittamaan kaupassa käynnin hiljaisiin ajankohtiin ja hankkimaan enemmän tuotteita kerralla.

Miksi kaupunki ei käyttänyt jo toimivaa Wilma-kanavaa ruokatarvekyselyssä, kun sen avulla olisi voitu toimia välittömästi (kuten esim. Vihdissä ja Lohjalla on kuulemma tehty)?

- Arjen apu -palvelusta on viestitty myös Wilman kautta ja Arjen apu -linja pyrkii tavoittamaan laajemmin kuin vain karkkilalaisia koululaisperheitä.
- Wilman kautta tehtyjen kyselyjen vastaukset tulevat opettajille, eivät muille. Arjen apu -linja käynnistettiin koulujen toiminnasta erillisenä palveluna, koska ei haluttu kuormittaa koulujen arkea.
- Wilmankaan kautta toteutettavassa kyselyssä ei voitaisi toimia ”välittömästi”, vaan ruuat tulee aina tilata ja valmistaa tai pakata ja suunnitella sekä toteuttaa niiden jakaminen.

Miksi asian toteuttaminen on näin hidasta?

- Ruokakassit rakennetaan suoraan karkkilalaisten tarpeisiin.
- Asia etenee aina seuraavasti
 1. maanantaisin klo 15 kootaan kertyneet tarpeet
 2. tarpeiden perusteella tehdään tilaus tukkuun tiistaisin
 3. jakelureitit suunnitellaan ti – to

4. ruokatarvikkeet saadaan tukusta perjantaisin
5. kassit pakataan perjantaina ja maanantaina
6. jakelu käynnistyy maanantaisin, ja se toteutetaan porrastetusti viikon aikana (joku perhe voi saada kassin esim. tiistaisin ja joku toinen torstaisin)
7. Uusia tarpeita kerätään samaan aikaan, kun edellisiä kasseja jaetaan

Miksei toimita kuten kuulemma Vihdissä ja Lohjalla, että jaettaisiin kouluruoka-annoksia?

- Koska Arjen apu -linjalle tulleista yhteydenotoissa lähes kaikki ovat toivoneet nimenomaan ruokatarvikkeita kouluruoka-annosten sijaan.
- Mikäli jatkossa tarpeeksi nousee mieluummin kouluruoka-annosten toimittaminen, on se nykyisten päätösten mukaan täysin mahdollista toteuttaa. Tarpeita seurataan koko ajan ja toimintaa muutetaan joustavasti niiden pohjalta.

Mistä kaupunginjohtaja on nyt oikeasti päättänyt? Mitä tarkoittaa kaupunginjohtajan erityistoimivalta?

- Kaupunginjohtajan päätös on julkinen, ja se löytyy seuraavasta linkistä:
<http://karkkila.oncloudos.com/vhp/20205584.PDF>
- Kaupunginhallitus on siirtänyt osan omasta päätösvallastaan kaupunginjohtajalle poikkeusolojen johdosta. Tällä on ollut tarkoitus nopeuttaa päätöksentekoa ja operatiivista toimintaa tilanteen vaatimalla tavalla.
- Kaupunginhallituksella on otto-oikeus kaupunginjohtajan päätöksiin. Tämä tarkoittaa sitä, että jos kaupunginhallitus on tyytymätön kaupunginjohtajan tekemiin päätöksiin, kaupunginhallitus voi tehdä asiassa uuden päätöksen (esim. ruokakassijakelusta tehty kaupunginjohtajan päätös on mahdollista muuttaa kaupunginhallituksen kokouksessa 20.4.). Kaupunginjohtaja on päivittäin yhteydessä sekä kaupunginhallituksen että kaupunginvaltuuston puheenjohtajaan, jotta heillä on koko ajan ajantasainen tilannetieto.
- Erityistoimivallan nojalla kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksiä kaupungin peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, kun asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.
- Kaupunginjohtajan lisäksi päätösvaltaa on delegoitu myös toimialajohtajille (kaupunkikehitysjohtaja ja sivistysjohtaja).